

Any acadèmic	2013-14
Assignatura	20704 - Gramàtica Descriptiva del Català : Fonètica i Fonologia
Grup	Grup 1, 1S
Guia docent	D
Idioma	Català

Identificació de l'assignatura

Assignatura	20704 - Gramàtica Descriptiva del Català : Fonètica i Fonologia
Crèdits	1.8 presencials (45 hores) 4.2 no presencials (105 hores) 6 totals (150 hores).
Grup	Grup 1, 1S(Campus Extens)
Període d'impartició	Primer semestre
Idioma d'impartició	Català

Professors

Professors	Horari d'atenció alumnat					
	Hora d'inici	Hora de fi	Dia	Data d'inici	Data de fi	Despatx
Nicolau Dols Salas n.dols@uib.es	11:00h	12:00h	Dilluns	23/09/2013	30/06/2014	CE11

Titulacions on s'imparteix l'assignatura

Titulació	Caràcter	Curs	Estudis
Grau de Llengua i Literatura Catalanes	Obligatòria	Segon curs	Grau

Contextualització

Aquesta assignatura és una assignatura de descripció sincrònica de la gramàtica catalana, enfocada cap a les unitats, les estructures i els processos que operen amb els elements més petits del sistema, els sons. No perdrem de vista durant tot el curs la connexió dels continguts d'aquesta assignatura amb l'estudi d'altres parts de la gramàtica i dels processos de comunicació: aquests processos més generals, com també el funcionament físic de la producció, la transmissió i la recepció del so es tracten amb prou profunditat al principi de temari.

Requisits

Recomanables

És important poder llegir texts bàsics de l'especialitat en anglès. Pel que fa al correcte assoliment dels objectius relacionats amb l'anàlisi del so és important estar avesat a fer servir qualche programa senzill d'edició de so.

Competències

Any acadèmic	2013-14
Assignatura	20704 - Gramàtica Descriptiva del Català : Fonètica i Fonologia
Grup	Grup 1, 1S
Guia docent	D
Idioma	Català

Específiques

1. CE1. Coneixement de la gramàtica de la llengua catalana des de la perspectiva sincrònica.
2. CE5. Coneixement dels diferents corrents de pensament en lingüística.
3. CE9. Capacitat de localitzar i manejar informació relacionada amb la disciplina a fons bibliogràficodocumentals, a bases de dades i recursos d'internet, com també de manejar aplicacions informàtiques específiques.
4. CE11. Coneixement de les tècniques bàsiques per a l'elaboració de treballs d'investigació.

Genèriques

1. CG4. Capacitat d'anàlisi i síntesi de documentació de diversos nivells de complexitat.
2. CG7. Capacitat de reconèixer problemes i temes d'investigació i d'avaluar-ne la rellevància.

Continguts

Continguts temàtics

1. Fonètica, fonologia i processos comunicatius
Les habilitats lingüístiques. Habilitats lingüístiques orals i escrites. Gramàtica i habilitats lingüístiques. La fonologia dins la gramàtica. Relació de la fonologia amb altres components de la gramàtica. Fonologia i morfologia. Fonologia i sintaxi. Codis orals i codis gràfics.
2. Condicionants físics i psicològics del llenguatge
Cicle respiratori i cicle fonador. Òrgans i processos de la fonació. Instruments i tècniques per a l'observació de la fonació. Fonètica acústica. Característiques físiques del so. Instruments i tècniques per a l'anàlisi del so. Òrgans i processos de l'audició. Instruments i tècniques per a l'observació de l'audició. Mecanismes de la percepció de la parla.
3. Tècniques de transcripció de la parla
Els components de la transcripció: text i convenció. Tipus de transcripció de la parla. Transcripció impressionista. Transcripció sistemàtica. Transcripció fonològica. Transcripció al·lofònica.
4. Inventari fonològic del català: les vocals
Les vocals del català. Característiques físiques. Criteris de classificació. Processos fonològics que afecten les vocals del català: reducció, elisió, harmonia, consonantització.
5. Inventari fonològic del català: les consonants
Les consonants del català. Característiques físiques. Criteris de classificació. Processos fonològics que afecten les consonants del català. Processos que afecten consonants aïllades: afebliment, reducció, enfortiment. Processos que afecten consonants en contacte: simplificació de grups, assimilació, dissimilació, diftongació compensatòria.
6. Estructures suprasegmentals
L'estructura sil·làbica del català. La sil·laba com a generadora de processos fonològics. Possibilitats d'estudi de l'accent en català. L'entonació: patrons entonatius i maneres d'estudiar-los.
7. Models fonològics
Concepte de model fonològic. Models derivatius. Lèxicon, derivació, redundància i marcatge. El paper de les estructures i els principis actius dins els models fonològics. Models fonològics

autosegmentals. Models fonològics no derivatius: la Teoria de l'Optimitat. Aplicacions de la Teoria de l'Optimitat a l'estudi de la fonologia del català.

Metodologia docent

Activitats de treball presencial

Modalitat	Nom	Tip. agr.	Descripció
Classes teòriques		Grup gran (G)	Les classes teòriques serveixen perquè el professor presenti els conceptes més generals de cada tema, la bibliografia i els recursos
Seminaris i tallers	Aplicació de models fonològics	Grup mitjà (M)	Resolució de problemes de teoria fonològica aplicada a l'anàlisi de la llengua catalana
Classes pràctiques	Transcripció	Grup mitjà 2 (X)	Transcripció fonètica de texts
Classes de laboratori	Anàlisi espectrogràfica	Grup petit (P)	Enregistrament, edició i anàlisi espectrogràfica de sons

Activitats de treball no presencial

Modalitat	Nom	Descripció
Estudi i treball autònom individual	Aplicació de models fonològics	Estudi de les possibilitats d'aplicació de models fonològics a un determinat problema de fonologia catalana
Estudi i treball autònom individual	Estudi	Recerca de conceptes indicats pel professor
Estudi i treball autònom individual	Exercicis d'anàlisi de sons	Exercicis individuals d'anàlisi de sons
Estudi i treball autònom individual text	Transcripció fonètica d'un text	Demostració del coneixement de les unitats i els processos fonològics del català, com també de la tècnica de transcripció sistemàtica al·lofònica

Riscs específics i mesures de protecció

Les activitats d'aprenentatge d'aquesta assignatura no comporten riscos específics per a la seguretat i salut de l'alumnat i, per tant, no cal adoptar mesures de protecció especials.

Estimació del volum de treball

Any acadèmic	2013-14
Assignatura	20704 - Gramàtica Descriptiva del Català : Fonètica i Fonologia
Grup	Grup 1, 1S
Guia docent	D
Idioma	Català

Modalitat	Nom	Hores	ECTS	%
Activitats de treball presencial		45	1.8	30
Classes teòriques		25	1	16.67
Seminaris i tallers	Aplicació de models fonològics	8	0.32	5.33
Classes pràctiques	Transcripció	8	0.32	5.33
Classes de laboratori	Anàlisi espectrogràfica	4	0.16	2.67
Activitats de treball no presencial		105	4.2	70
Estudi i treball autònom individual	Aplicació de models fonològics	15	0.6	10
Estudi i treball autònom individual	Estudi	55	2.2	36.67
Estudi i treball autònom individual	Exercicis d'anàlisi de sons	15	0.6	10
Estudi i treball autònom individual	Transcripció fonètica d'un text	20	0.8	13.33
Total		150	6	100

A començament del semestre hi haurà a disposició dels estudiants el cronograma de l'assignatura a través de la plataforma UIBdigital. Aquest cronograma inclourà almenys les dates en què es faran les proves d'avaluació contínua i les dates de lliurament dels treballs. A més, el professor o la professora informará els estudiants si el pla de treball de l'assignatura es durà a terme a través del cronograma o per una altra via, inclosa la plataforma Campus Extens.

Avaluació de l'aprenentatge dels estudiants

Aplicació de models fonològics

Modalitat	Estudi i treball autònom individual
Tècnica	Proves d'execució de tasques reals o simulades (No recuperable)
Descripció	Estudi de les possibilitats d'aplicació de models fonològics a un determinat problema de fonologia catalana
Criteris d'avaluació	Coneixement de processos fonològics del català.

Aplicació correcta dels recursos d'anàlisi que ofereixen els models fonològics estudiats.

Percentatge de la qualificació final: 10% per l'itinerari A

Estudi

Modalitat	Estudi i treball autònom individual
Tècnica	Proves de resposta breu (Recuperable)
Descripció	Recerca de conceptes indicats pel professor
Criteris d'avaluació	Coneixement de la matèria.

Capacitat de síntesi.

Percentatge de la qualificació final: 50% per l'itinerari A

Any acadèmic	2013-14
Assignatura	20704 - Gramàtica Descriptiva del Català : Fonètica i Fonologia
Grup	Grup 1, 1S
Guia docent	D
Idioma	Català

Exercicis d'anàlisi de sons

Modalitat	Estudi i treball autònom individual
Tècnica	Treballs i projectes (No recuperable)
Descripció	Exercicis individuals d'anàlisi de sons
Criteris d'avaluació	Pulcritud de l'enregistrament i l'edició. Detecció dels factors físics que caracteritzen cada so. Redacció dels resultats.

Percentatge de la qualificació final: 15% per l'itinerari A

Transcripció fonètica d'un text

Modalitat	Estudi i treball autònom individual
Tècnica	Proves d'execució de tasques reals o simulades (Recuperable)
Descripció	Demostració del coneixement de les unitats i els processos fonològics del català, com també de la tècnica de transcripció sistemàtica al·lofònica
Criteris d'avaluació	Coneixement del sistema fonològic del català Domini de la tècnica de transcripció sistemàtica al·lofònica

Percentatge de la qualificació final: 25% per l'itinerari A

Recursos, bibliografia i documentació complementària

S'indiquen aquí només les referències bàsiques. El professor proveirà els alumnes amb les referències bibliogràfiques específiques per a cada tema

Bibliografia bàsica

BONET, E. & M.R. LLORET (1998) *Fonologia catalana*. Barcelona: Ariel.
JULIÀ I MUNÉ, J. (2005) *Fonètica aplicada catalana*. Barcelona: Ariel.
RECASENS, D. (1991) *Fonètica descriptiva del català*. Barcelona: IEC.
SOLÀ, J., M.R. LLORET, J. MASCARÓ & M. PÉREZ SALDANYA (2002) *Gramàtica del català contemporani*. Barcelona: Empúries (vol. 1).
WHEELER, M. W. (2005) *The Phonology of Catalan*. Oxford: Oxford University Press.
LLORET, M.-R.; PONS, C. (ed.) (2011): *Noves aproximacions a la fonologia i la morfologia del català*. Col·lecció Symposia Philologica. Alacant: Institut Interuniversitari de Filologia Valenciana.

Bibliografia complementària

Altres recursos

Tipus de transcripció fonètica SILDoulos, disponibles a www.sil.org
Praat, programa d'anàlisi fonètica, disponible a www.praat.org